

У С Т А В
на
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ПРОБУДА-1935г."
гр.Септември

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ЧЛ.1.Народно читалище "Пробуда-1935г." е традиционно самоуправляващо се културно-просветно сдружение в гр.Септември, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи.

ЧЛ.2.Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

ЧЛ.3.В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

ЧЛ.4.Седалището и адресът на управление на читалището са: гр.Септември, обл.Пазарджик, бул."България" № 71г.

ЧЛ.5.Народното читалище може да се сдружава с други народни читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на ЗНЧ.

ЧЛ.6./1/.Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

/2/.Читалищните сдружения:

1. съдействат за постигане целите на народните читалища;
2. разработват насоките за развитие на народните читалища, които са техни членове;
3. защитават интересите на своите членове и ги представляват пред държавните и общинските органи;
4. организират инициативи, като: фестивали, събори, тържества и други.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

ЧЛ.7.Целите на читалището са задоволяване потребностите на гражданите, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр.Септември;
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
- 5.Осигуряване на достъп до информация.

ЧЛ.8./1/.За постигане на целите си, Читалището може да извършва основни дейности като:

- 1.Уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотека, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти чествания и младежки дейности;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. Създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
- 6.Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

/2/.Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Народното читалище не разпределя печалба.

/3/.Видовете стопански дейности, които читалището може да извършва са – консултантска, преводаческа, издателска, информационна и т.н., както и всяка друга стопанска дейност, която не е изрично забранена от закона.

ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО

ЧЛ.9./1/.Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/.Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

/3/.Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/.Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

ЧЛ.10.Членството в читалището може да се прекрати от Общото събрание при следните случаи:

- 1.При неплащане на членски внос за повече от една година – поради отпадане.
- 2.По молба на члена до Председателя или Секретаря по собствено желание.

3. При грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и името на читалището и/или посегателство върху имуществото на читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

ЧЛ. 11. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

ЧЛ. 12. /1/. Върховен орган на читалището е общото събрание.

/2/. Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

ЧЛ. 13. /1/. Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;

3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. изключва членове на читалището;

5. определя основни насоки на дейността на читалището;

6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;

7. приема бюджета на читалището;

8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9. определя размера на членския внос;

10. отменя решения на органите на читалището;

11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/. Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

ЧЛ. 14. /1/. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него

присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/. Решенията по чл. 13, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/7/. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

ЧЛ. 15. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

ЧЛ. 16./1/. Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

/2/. Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

ЧЛ. 17. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

ЧЛ. 18. Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

ЧЛ. 19./1/. Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

ЧЛ. 20./1/. Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

/2/. Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

/5/. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

ЧЛ.21./1/. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

/2/. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ЧЛ.22. Читалището полага еднакво грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползуваното имущество.

ЧЛ.23./1/. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

/2/. Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата, съгласувано с областните администрации и общините.

/3/. С решение на общинския съвет читалищата могат да се финансират допълнително над определената по ал. 2 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

/4/. Гласуваната от общинския съвет субсидия за народните читалища, определена на основата на нормативи и по реда на ал. 3, не може да се отклонява от общината за други цели.

/5/.1. Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на

представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

2. При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

/6/. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

/7/. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

/8/. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

ЧЛ.24./1/. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

/2/. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището.

ЧЛ.25./1/. Председателят на народното читалище ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

/2/. Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.

/3/. Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/4/. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

/5/. Докладите по ал. 4 на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища - вносителите на докладите.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

ЧЛ.26./1/. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;

3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;

4. не е учредено по законния ред;

5. е обявено в несъстоятелност.

/2/. Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

/3/.1. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

2. Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

/4/. В случаи на ликвидация същата се извършва от управителния орган или от определено от него лице.

/5/. Ако ликвидатор не е определен по реда на ал. 4, както или с решение на върховния орган на читалището, той се определя от окръжния съд по седалището на юридическото лице с нестопанска цел.

ЧЛ.27. За всички неуредени в настоящия устав случаи се прилага ЗНЧ, ЗЮЛНЦ и действащите в страната нормативни уредби.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛ.28. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 21, ал.2, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

ЧЛ.29. Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срока по чл. 10, ал. 3 от ЗНЧ, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

ЧЛ.30. Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 25, ал. 4, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

ЧЛ.31./1/. Нарушенията се установяват с актове на:

1. оправомощени от министъра на културата длъжностни лица - за нарушения по чл. 32 от ЗНЧ;

2. кмета на съответната община или оправомощени от него длъжностни лица - за нарушенията по чл. 31 и 33 от ЗНЧ.

/2/. Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

/3/. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

/4/. Събраните глоби за нарушения по чл. 32 ЗНЧ се внасят в Национален фонд "Култура".

ГЛАВА ОСМА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Параграф 1. Читалището има кръгъл печат с надпис: *Народно читалище "Пробуда" - 1935г. *гр. Септември, обл. Пазарджик, в средата с разтворена книга и буквите А и Б.

Този устав е приет на Отчетно-изборно събрание на Народно читалище „Пробуда-1935г.“-гр. Септември, проведено на 17.04.2010г., в съответствие с промените в Закона за народните читалища и е подписан от всички членове на общото събрание в приложения списък, които е неразделна част от настоящия устав.